

ima veliko škodo vinogradnik, država pa nobene koristi.

6. Vabimo poštene vinske trgovce in gostilničarje v naše gorice, kjer bodo našli, kar rabijo: pošteno, zlahtno, pristno vinsko kapijico po nepretiranih cenah. Zavedamo se, da bi pretirane cene tudi nam ne mogle trajno koristiti, toda pravici do poštenega življenja se ne moremo odreči.

7. Naslove zanesljivih vinogradnikov s prvovrstnimi vini bomo razglasili in skrbeli tudi zato, da se bodo vse poštene neposredne kupčije z vinskimi pridelki pregledno zabeleževale in priporočale.

Ormož. Nehvaležnost je plačilo sveta. Noben vinogradnik si ni mogel misliti, da bodo cene za letošnji vinski mošt tako sramotne — 6 in 7 par za sladkorno stopnjo. Vinogradniki so se vzdramili, vendar malo prepozno in to se očita tistim, ki so sklicali sestanek vinogradnikov, da se postavijo po robu proti tem cenam, češ, ta sestanek bi se moral vršiti že pred trgatvo, pa se ni. Niso krivi sklicatelji tega sestanka, da se je prepozno vršil, krivi so tisti, ki so bili poklicani in so imeli dolžnost ščititi vinogradnika, pa so molčali. Navsezadnje so se le oglasili nepoklicani in so sklicali sestanek. Za svoje delo in trud pa žanjejo le nehvaležnost. Vsa čast našim nekaterim dušnim pastirjem, ki so opozarjali svoje vernike, naj ne dajo svojega pridelka po vsaki ceni. Oni so mnogo pripomogli k temu, da so se cene za mošt dvignile od 75 par do Din 1.05, 1.20, do 2 Din in še čez. Na vinarskem sestanku se je predlagala cena za vino na pretok od Din 2.50 — kakovosti naprej. Za sortirana vina se zna, da višja cena. Očitek pa, da so sklicatelji bili na sestanku solidarni z vinskimi trgovci in so delali za nje, nikakor ne drži. Res pa je in to je tudi iz spomenice razvidno, da ne smemo in ne moremo zahtevati pretiranih cen, da si ne odbijemo odjemalcev in si tako škodujemo samemu sebi. Gre zato, da si pridobimo odjemalce, ki bodo posetili naše gorice. Kupčija je potem neobvezna in se bo razvijala po kakovosti in vrednosti vinskega pridelka. Zato pa ne verujete

tistim, ki so tlačili eno moštu navzdol in so ga ponujali dalje celo po Din 1.50, nego verujte onim, ki vam želijo dobro, predlagajo sredno ceno, ki pa naj bo točna in sigurna. Noben vinogradnik pa ni vezan na kako določeno ceno, nego naj zahteva za svoj pridelok ceno, ki odgovarja vrednosti pridelka, — glavno pa je, da si pridobimo vinske odjemalce v naše gorice. Vinarski pozdrav!

✱

Kako pomagati kmetu?

(Dopis izpod kmetskega peresa iz Prekmurja.)

Ako dobi kmet za svoje pridelke isto ceno, da se krijejo pridelovalni stroški, kmet ne potrebuje nikake pomoči. In če bi kmet še nadalje dajal svoje pridelke zastonj, ne pomaga nobena zaščita kmetovalcev. Vsi kmetijski pridelki imajo danes sramotno nizko ceno proti industrijskim izdelkom. Tukaj omenim samo eno panogo kmetijstva: živinorejo. Kmetijski, oziroma živinorejski strokovnjaki so zračunali že pred 50 leti, da potrebuje eno tele za svoj razvoj 10 litrov mleka, da pridobi 1 kg na živi teži. Kadar se pa tele odstavi, potrebuje do 5. leta, dokler raste, 20 kg srednje dobrega sena, da pridobi 1 kg na živi teži. Sedaj pa je čisto lahek račun. Ako računamo 1 liter mleka 1 dinar, tele stane živinorejca 10 Din 1 kg. In če računamo 20 kg sena najnižjo ceno 40 par, stane živinorejca 8 Din 6 kg žive teže.

Prosim gg. živinorejce in kmetijske referente, ako sem kaj pretiraval, oziroma da sem mleko in seno cenil predrago, in da živina ne porabi omenjene količine hrane, da blagovolite kritizirati, ker je kritika vsikdar potrebna, posebno v sedanjih težkih časih.

Sedaj pa računamo dobiček in zgubiček. Torej začnimo pri teletu. Da ne bomo šli nazaj, kadar smo omenjenega teleta mater pripuščali, vzemimo, da eno srednje dobro tele, ko pride na svet, tehta okoli 40 kg. Ako tele pusti-

Planinka čaj

Babovec olajša in preprečuje nadlogo staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje poplavanje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. Zavitek Din 20.— v apotekah.

mo sesati 50 dni in vsak dan ima krava 10 litrov mleka, pridobi tele 50 kg, skupaj $50 \times 10 = 500$ litrov mleka po 1 Din za 1 liter = 500 Din. Teleta smo prodajali od 2 do 3 Din za 1 kg. Zgubiček pri teletu 250 do 300 Din. Sedaj pa računajmo eno živinčce, katero hranimo 2 do 3 leta, naj si bode bik ali telica ali vol. Kakor sem omenil, porabi 20 kg sena, da pridobi 1 kg na živi teži. In če računamo 1 kg sena 40 par, stane kmeta 8 Din 1 kg žive teže. In sedaj je cena živini 2 do 4 Din za 1 kg žive teže, srednja cena 3 Din za 1 kg. Zatorej zgubi kmet pri 1 kg žive teže 5 Din. Ako proda kmet eno živinčce, ki tehta 500 kg, je zgubil 2500 Din. To je samo čisti zgubiček. Tukaj je še ves trud zastonj, ki ga ima kmet, kadar streže živini.

Oplotnica. O priliki zadnjega letnega letnega in živinskega sejma na »Martinov« v petek dne 11. novembra t. l. se vrši tukaj pod okriljem snujočega se živinorejskega selekcijskega društva za okoliš občin Oplotnica, Okoško in Kot, županstev navedenih občin in srezkega kmetijskega odbora razstava s premovanjem goveje živine pomurske pasme. Zanimanje za semenj in razstavo je vsestransko. Pričakovati je obilen dogon živine take na razstavne kot na sejske prostore, pričakovati pa je tudi kupcev iz in izven sreza in bodo vsi, kupci in prodajalci, a tudi razstavljalci prišli povsem na svoj račun in bodo slednji prejeli prav lepe nagrade. V okolišju je namreč kljub krizi in poletni suši obilo živinorejcev, ki se lahko s ponosom in zadovoljstvom ponašajo z res lepo živino.

Ruski zrakoplov za izredne zračne višine.

Sovjeti gradijo zrakoplov, kojega poleti so namenjeni izrednim zračnim višinam, ali takozvani stratosferi. Po uradnih razglasih uprave moskovske zrakoplovne delavnice je napravil načrte za ta zrakoplov inženir Zil'olkowsky. Trup zrakoplova bo iz kovine, da bo ladja dosegla višino več km in ne samo 17.000 m, kakor se je to doslej posrečilo belgijskemu profesorju Piccardu v balonu. — Ruski stratosferni zrakoplov se v izrednih višinah ne bo mudil le nekaj ur kakor Piccardov balon, ampak celo več dni. Za zgradbo stratosfernega vo-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Naenkrat ga predrami Sita in obupni klic:

»Rama!«

Pridigar je zagrabil dekletce za roko in ga hoče odpeljati. Brat skoči proti sestri, jo krčevito objame, jej stisne listič in pošepne:

»Vrzi ga na tla, ko boš neopazovana!«

Ker je skušal s silo iztrgati sestro tujcu, se poženejo vanj še drugi, ga zvežejo in vržejo nazaj v sobo, katero zastražijo.

Rama se je zvišal ves obupan v sponah in škrtal z zobmi. Njegovo sestro so odvedli! Niti klicati ni mogel za njo, ker so mu zamašili usta. Brezuspšno je natezal vezi. Ves utrujen se je udal v obupen položaj in se bridko razjokal.

Bilo je krog poldne, ko so Sito zopet porinili v kamričo in vrata od zunaj zabili.

Deklica je bila povsem zmešana in je ihtela. Iz rane na plečih ji je curljala kri.

7

Mladec je gledal revico sočutno in se je dil na vse kriplje, da bi se osvobodil vezi.

»Sita, kaj je s teboj? Kje si bila? Kedo te ranil?«

Vsa v solzah je pokazala bratcu krvaveče, a ne nevarne rane.

Fantek je silil v njo in slednjič je le pričela s poročilom:

»Zelo sem se bala, ko so me odtrgali od tebe in sem bridko jokala. Tujec me je hotel pretepsti, ako ne bi utihnila in je obljubil, da me bo privedel kmalu nazaj in radi tega sem se pomirila. Čakala sem še nekaj časa in nato je prišel prav starikav mož, le njegov glas je bil glas kačjega zagovornika. Mislim, da se je postaral s pomočjo čarovnije. Šepal je, bil je slep in nosil dolgo, belo brado. Prišla sva na ulico, naslanjal se je name in nisem mu mogla uteči. Rekel je:

»Jaz sem sedaj tvoj oče.«

»Moj oče je že davno mrtev«, sem mu pojasnila, pa kljub temu mi je hotel biti oče. In čehova prišla mimo hiše, kjer bo sedel na verandi starec, potem naj zakličem: »Oče, tam le gori je

Kmetijska podružnica Žalec priredi v nedeljo dne 13. novembra t. l. v prostorih g. Rudolfa Janiča v Žalcu razstavo sadja in pre-davanje o sadjereji.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 5. novembra so pripeljali špeharji 76 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—13, špeh 14—15. Kmetje so pripeljali 9 voz sena po 90—100, 6 slame po 60—65, 18 voz krompirja po 1—1.50, 10 čebule po 3, česen 8—10, 43 voz zelja po 1—2. Kislo zelje 4, repa 2. Jabolka 2—4, hruške 3—5, slive 3—4, grozdje 2—6, celi orehi 4, luščeni 16—18, kostanj 1—1.25, pečen 5—6. Pšenica 1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, kornja 1.50. Oves 1—1.25, proso 1.50, leča 6, fižol 2.50—3.50. Srna 1 kg 8—10, zajec 15—25, jerebica 8—10, fazan 12—15, kokoš 20—25, piščanci 20—55, gos. 35—60, puran 35—65, raca 15—20. Smetana 10—12, mleko 2—3, surovo maslo 22—24.

Živinski in svinjski sejem v Ptuj. Živinski sejem v sredo dne 2. t. m. je bil prav dobro obiskan. Prignanih je bilo 250 krav in telic, 178 volov in bikov ter 95 konjev, skupaj 523 glav. Prodanih je bilo 269 glav. Cene kravam: Din 1.25—3 za 1 kg žive teže, telicam: Din 2—4, volom 2—4, bikom 1.75—2.75. Cena konjem je bila po njihovi kakovosti od 100 do 2800 D za glavo. Veliko vprašanje je bilo po prvovrstnih volih za izvoz. — Svinjski sejem v četrtek 3. t. m. je bil istotam dobro obiskan. Cene svinjam so nekoliko poskočile in sicer so znašale pri prolenkih Din 6 do 6.50 za kg žive teže, pri debelih svinjah pa 7 do 8 Din. Ple-menski prašički so se prodajali od 60 do 200 Din.

Črnobradec.

Pomorsko tolovajstvo je najbolj cvetelo po morju krog otočja Antilov pred osrednjo Ameriko. Zapadnoindijski otoki so bili glavno oporišče Bukancev, ki so bili prosluli morski roparji, plenilci mest in so bili v tem oziru pravi nasledniki španskih tolovajev. Bukanci so izvajali pravo strahovlado, pola-

ščali so se celih pokrajin. Z ropom pridobljen plen je bil neizmeren. Iz izropanih obalnih mest so odnesli dragocenosti, zlato, dragulje, cerkvene zaklade in so skrili vse dragocenosti v naravne dupline in podzemeljske jame, katerih je vse polno na Antilskih otokih. Še danes je večina omenjenega otočja na glasu, da so tamkaj skriti zakladi, za katere zna le ustno izročilo. Na stotine iskalcev zakladov se je že trudilo po cele mesece s krampi in lopotami in v več skupinah, da bi odkrili skrite zaklade. O marsikateri družini, ki živi še danes v blagostanju na Antilih, pripovedujejo, da so obogatili njeni predniki z izkopanjem zaklada.

K najbolj priljubljenim revirjem iskalcev zakladov spadajo v Antilskem morju majhni otoki Leeward skupine, kjer je posedal Bukanec La Fitte kepe zlata in zlatnikov v vrednosti več milijonov, katere je skrnil ter zakopal. Na teh otočkih so resnično že večkrat zadeli na zakopane dragocenosti.

Eden najbolj znanih in grozovitih morskih in podeželskih roparjev je bil kapitan John Teach, imenovan Črnobradec. Imel je 14 žen. Pretežni del naropanega zlatega plena je prepeljal in skrnil ob obali otoka Jamajka, v bližini mesta Kingston. Ko ga je vprašal na večer pred roparskim pohodom, na katerem je bil ubit, eden od tovarišev, kje da je skrivališče njegovega zaklada, mu je odgovoril Teach: »Razen hudiča in mene ne zna nikdo, kje leži pod zemljo zakopan moj denar. Ako te vožnje ne bom preživel, ostane lastnik zaklada peklenšček.« Kralj pekla poseda Črnobradčevo zlato še danes, ker ga še niso odkrili kljub neprestanemu stikanju in iskanju.

Glavno taborišče Črnobradca, še danes ohranjena bukanska trdnjava Sv. Tomaž na Jamajki, je bilo že bogznaj kolikokrat prekopano od zlataželjnih iskalcev pod zemljo od tolovajske roke zakopanega zaklada.

*

DRUŠTVENE VESTI

Št. Peter pri Mariboru. Minister za kmetijstvo s svojim rešenjem od 29. oktobra 1932, št. 58.792 ni odobril prireditve zaprosene tombole, katero je nameravalo prirediti katoliško prosvetno društvo »Skala«. — Občni zbor našega prosvetnega društva »Skala« se vrši v nedeljo dne 13. novembra 1932, popoldne po večernicah v samostanski šoli. Že danes se vabijo stari in mladi Šentpeterčani, da se občnega zbora v prav obilnem številu udeležijo.

Št. Peter pri Mariboru. Občni zbor prosvetnega društva »Skala«, ki se bo vršil naslednjo nedeljo, bo združen s 30letnico ustanovitve društva. Popoldne bo slovesno cerkveno opravilo s pridigo, popoldne po večernicah pa bo v samostanski šoli občni zbor, združen s poročili odbornikov in slavnostnim govorom. Pridite.

Križevci pri Ljutomeru. Da ne bomo zaočnili za drugimi društvi in župnijami bo proslavilo naše Bralno društvo v nedeljo dne 20. novembra našega velikega Slomškega. Saj obhajata tudi naša Slomškova dvorana svojo 20. letnico, odkar smo se prvič v njej zbrali v jeseni leta 1912. Spored bo obsegal slavnostni govor o Slomškem, katerega bo govoril g. Jerebič iz Maribora, pevske točke, deklamacije ter ljubko narodno igro »Pri kapelici«. Domačini in sosede, oddolžimo se spominu velikega Slovenca Slomškega, ter pojdemo vsi takrat v Slomškovo dvorano. Bog živi!

Velika Nedelja. Na Martinovo nedeljo igra tukajšnje prosvetno društvo v društveni dvorani žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Začetek ob treh popoldne. Prijatelji naše prosvete pridite!

Št. Pavel pri Preboldu. Naše Katoliško izobraževalno društvo priredi na Martinovo nedeljo dne 13. novembra popoldne ob treh v Društvenem domu v Št. Pavlu pri Preboldu priljubljeno ljudsko igro s petjem v treh dejanjih »Pri kapelici«.

Polzele. Katoliško prosvetno društvo vpri-zori v nedeljo dne 13. t. m. igro »Krispin in Fridolin« in burko »Boira nerga«.

svetnik, katerega iščeva!« Ako bi pa ne ubogala, ali poskusila pobeg, me bo pobil na smrt. Vzel je nož v roko, predno se je naslonil na mojo ramo.

Pot je bila dolga. Iz ene ulice sem videla veliko vodo, mislim, da je bilo morje. Rekel mi je: »Tako je bova pred hišo, kjer sedi modri.« Že sem ga tudi zagledala. Tako me je bilo strah, da nisem spravila glasu iz sebe. Do besede me je pristilil moj spremljevalec z nožem in po možnosti glasno sem zakričala:

»Oče, glej! Tam le gori sedi svetnik, katerega iščeva!«

Kačji zarotovavec je padel na zemljo in prosil, da rabi 2000 rupij. Modri je pozval drugega in ta je prinesel denar. Morala sva čakati. Mislim, da je ogoljufal kačji mož svetnika in še onega drugega, ki je odhitel po denar. Pograbil me je za roko in ker sem se zganila, me je ranil z nožem. Ko je pobasal denar, sva se vrnila. Sva že bila skoraj tukaj, ko je prišel drug možki, ki je pripovedoval, da se je vse posrečilo, on že ima dijamante. Ne vem, zakaj je to rekel, a kačji za-

rotovalec je bil sporočila zelo vesel. Spremljal je nas semkaj, in sedaj, Rama, sem zopet pri tebi. Najbrž nisem storila nič hudega. Bova morala pozneje že vprašati patra.

Rama je objel sestro in opazoval njene rane. Umival jih je tako dolgo, dokler niso nehale krvaveti. Bil je nepopisno srečen, ker je imel Sito zopet pri sebi, da je pozabil na lastno trpljenje in celo na listič.

Pa se je le domislil s tolikim zaupanjem popisanega papirja in je vprašal sestro:

»Ali si ga vrgla?«

Sita ga je debelo pogledala in rekla:

»Ne, nisem mislila na to. Preveč sem se bala!«

Rama se je užalostil, a saj je imel ljubo sestro ob svoji strani.

Ko je pa preiskala predpasnik, lističa ni bilo nikjer. Gotovo ga je zgubila med potjo.

Novo upanje je zasvetilo dečku.

Ako je bil listič pobran in oddan policiji! Še enkrat je preudaril celotni položaj. Začasno ni bila podana nobena možnost rešitve. Postalo mu

likana so že dogotovili posebno lopo, ki je strogo zastražena od kordona rdeče vojske. Zrakoplova ne bodo gradili delavci, ampak sami izbrani inženjerji. Začetkom leta 1933 se bode popeljal graditelj inženjer Ziolkowsky z zrakoplovom v stratosfero.

Najstarejša bojna ladja.

Lesene ladje imajo večkrat dolgotrajnejše življenje, kakor bi človek pričakoval; so dostikrat trpežnejše, nego najtežje jeklene križarke. Še dandanes plove po morju angleška ladja »Implacable«. Spuščena je bila v morje od francoske ladjedelnice leta 1789. Ob krstu je prejela